

**МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)**

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ, 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: meconomy@me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

На № _____ від _____
№ _____

**Народному депутату України
Геращенко А. Ю.**

Шановний Антоне Юрійовичу!

Мінекономрозвитку розглянуло звернення депутата Прудянської селищної ради Самойлова Є. В. від 12.10.2016 № Д-13/254 та № Д-13/204 щодо деяких питань здійснення доставки товарів через поштомати та торгівлі у розстрочку через інтернет-магазини, які надійшли листами від 04.11.2016 № 575/220 та № 587/220, і повідомляє, що надало відповіді заявнику з порушених питань листами від 12.12.2016 № 3631-04/39788-02 та № 3631-04/39789-02, які додаються.

Додатки: на 7 арк. в 1 прим.

З повагою
Перший заступник Міністра

Максим НЕФЬОДОВ

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)

вул. М. Грушевського, 12/2, м. Київ 01008, тел. 253-93-94, факс 226-31-81
Web: <http://www.me.gov.ua>, e-mail: pres@me.gov.ua, код ЄДРПОУ 37508596

№ _____
На № _____ від _____

Депутату Прудянської селищної ради
Самоїлову Є. В.

Шановний Євгене Васильовичу!

Мінекономрозвитку розглянуло Ваше звернення від 12.10.2016 № Д-13/254, надіслане листом народного депутата України Герашенка А. Ю. від 04.11.2016 № 575/220, щодо деяких питань здійснення доставки товарів через поштомати і повідомляє.

На сьогодні законодавчими актами та іншими нормативно-правовими актами України не визначено термінів "поштомат" та "автоматизована поштова станція".

Водночас Закон України "Про електронну комерцію" (далі – Закон про електронну комерцію) визначає організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції в Україні, встановлює порядок вчинення електронних правочинів із застосуванням інформаційно-телекомунікаційних систем та визначає права і обов'язки учасників відносин у сфері електронної комерції.

Відповідно до статті 3 Закону про електронну комерцію *реалізація товару дистанційним способом* – укладення електронного договору на підставі ознайомлення покупця з описом товару, наданим продавцем у порядку, визначеному цим Законом, шляхом забезпечення доступу до каталогів, проспектів, буклетів, фотографій тощо з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, телевізійним, поштовим, радіозв'язком або в інший спосіб, що виключає можливість безпосереднього ознайомлення покупця з товаром або із зразками товару під час укладення такого договору; *суб'єкт електронної комерції* – суб'єкт господарювання будь-якої організаційно-правової форми, що реалізує товари, виконує роботи, надає послуги з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, або особа, яка придбаває, замовляє, використовує зазначені товари, роботи, послуги шляхом вчинення електронного правочину; *інтернет-магазин* – засіб для представлення або реалізації товару, роботи чи послуги шляхом вчинення електронного правочину; *електронний правочин* – дія особи, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків, здійснена з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем.

М2 Мінекономрозвитку

Вих. № 3631-04/39789-02 від 12.12.2016 8:43:47

Статтею 5 Закону про електронну комерцію, зокрема визначено, що основними принципами у сфері електронної комерції є, серед іншого свобода провадження підприємницької діяльності з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем; свобода вчинення електронних правочинів; *однаковість юридичної сили електронних правочинів та правочинів, укладених в іншій формі*, передбаченій законодавством.

Статтею 8 Закону про електронну комерцію передбачено, зокрема, що права та обов'язки покупця (замовника, споживача) товарів, робіт, послуг у сфері електронної комерції визначаються законодавством України, зокрема Законом України про захист прав споживачів (далі – Закон про ЗПС).

Покупець (замовник, споживач) товарів, робіт, послуг у сфері електронної комерції за обсягом своїх прав та обов'язків прирівнюється до *споживача у разі укладення договору поза торговельними або офісними приміщеннями та у разі укладення договору на відстані* відповідно до Закону про ЗПС.

Звертаємо увагу, що відповідно до пунктів 8 і 11 статті 1 Закону про ЗПС договір, укладений на відстані, – договір, укладений продавцем (виконавцем) із споживачем за допомогою засобів дистанційного зв'язку; засоби дистанційного зв'язку – телекомунікаційні мережі, поштовий зв'язок, телебачення, інформаційні мережі, зокрема *Інтернет*, які можуть використовуватися для укладення договорів на відстані.

Права споживача у разі укладення договору на відстані визначено статтею 13 Закону про ЗПС.

Зокрема, відповідно до частини другої статті 13 Закону про ЗПС перед укладенням договорів на відстані продавець (виконавець) повинен надати споживачеві інформацію про найменування продавця (виконавця), його місцезнаходження та порядок прийняття претензій; основні характеристики продукції; ціну, включаючи плату за доставку, та умови оплати; гарантійні зобов'язання та інші послуги, пов'язані з утриманням чи ремонтом продукції; інші умови поставки або виконання договору; мінімальну тривалість договору, якщо він передбачає періодичні поставки продукції або послуг; вартість телекомунікаційних послуг, якщо вона відрізняється від граничного тарифу; період прийняття пропозицій; порядок розірвання договору.

Частиною четвертою статті 13 Закону про ЗПС, зокрема передбачено, що споживач має право розірвати укладений на відстані договір шляхом повідомлення продавця (виконавця) про це протягом чотирнадцяти днів з моменту підтвердження інформації або з моменту одержання товару чи першої поставки товару.

Якщо відповідно до абзацу другою частини третьої цієї статті підтвердження інформації не вимагається, споживач може розірвати договір протягом чотирнадцяти днів з моменту його укладення.

У разі продажу матеріальних речей їх повернення також свідчить про розірвання договору.

Згідно з частиною сьомою статті 13 Закону про ЗПС до договору, укладеного на відстані, застосовуються положення, передбачені частинами п'ятою – дев'ятою статті 12 цього Закону (права споживача в разі укладення договору поза торговельними або офісними приміщеннями).

Так, частинами п'ятою та сьомою статті 12 Закону про ЗПС, зокрема передбачено, що в разі розірвання договору, укладеного поза торговельними або офісними приміщеннями, споживач повинен повідомити продавця (виконавця) про місце, де продукція може бути повернена.

Для здійснення права на розірвання договору споживач повинен зберігати одержану продукцію у незміненому стані.

Знищення, пошкодження або псування продукції, що сталося не з вини споживача, не позбавляє споживача права на розірвання договору. Зменшення вартості продукції внаслідок відкриття упаковки, огляду чи перевірки продукції не позбавляє права споживача на розірвання договору.

Розділом III Закону про електронну комерцію передбачено порядок вчинення електронних правочинів.

Зокрема, відповідно до статті 11 Закону про електронну комерцію електронний договір укладається і виконується в порядку, передбаченому Цивільним та Господарським кодексами України, а також іншими актами законодавства.

Момент виконання продавцем обов'язку передати покупцеві товар визначається згідно з положеннями Цивільного кодексу України про купівлю-продаж, якщо інше не встановлено цим Законом.

Відповідно до статті 664 Цивільного кодексу України, серед іншого, обов'язок продавця передати товар покупцеві вважається виконаним у момент:

вручення товару покупцеві, якщо договором встановлений обов'язок продавця доставити товар;

надання товару в розпорядження покупця, якщо товар має бути переданий покупцеві за місцезнаходженням товару.

Договором купівлі-продажу може бути встановлений інший момент виконання продавцем обов'язку передати товар.

Відповідно до статті 1 Закону України "Про поштовий зв'язок" оператор поштового зв'язку (оператор) – суб'єкт підприємницької діяльності, який в установленому законодавством порядку надає послуги поштового зв'язку; послуги поштового зв'язку – продукт діяльності оператора поштового зв'язку з приймання, обробки, перевезення та доставки (вручення) поштових відправлень, виконання доручень користувачів щодо поштових переказів, банківських операцій, спрямований на задоволення потреб користувачів (фізичних та юридичних осіб, які користуються послугами поштового зв'язку).

Одночасно інформуємо, що листи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади мають інформаційний характер та не встановлюють правових норм.

З повагою

**Перший заступник Міністра економічного
розвитку і торгівлі України**

Максим НЕФЬОДОВ

МІНІСТЕРСТВО ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ І ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ
(Мінекономрозвитку України)

Міністерство економічного розвитку і торгівлі
вул. Банкова, 11/13, м. Київ, 01024

№ _____
На № _____ від _____

Депутату Прудянської селищної ради
Самоїлову С. В.

Шановний Євгене Васильовичу!

Мінекономрозвитку розглянуло Ваше звернення від 12.10.2016 № Д-13/204, надіслане листом народного депутата України Герашенка А. Ю. від 04.11.2016 № 587/220, щодо деяких питань здійснення торгівлі у розстрочку через інтернет-магазини і повідомляє:

Відповідно до підпункту 14.1.249 пункту 14.1 статті 14 Податкового кодексу України торгівля у розстрочку – господарська операція, яка передбачає продаж резидентом або нерезидентом товарів фізичним чи юридичним особам на умовах розстрочення кінцевого розрахунку, на визначений строк та під процент.

Торгівля у розстрочку передбачає передачу товарів у розпорядження покупця *в момент здійснення першого внеску (завдатку)* з передачею права власності на такі товари після кінцевого розрахунку.

Відповідно до вищезазначеної норми Податкового кодексу України постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.2011 № 383 затверджені Правила торгівлі у розстрочку фізичним особам (далі – Правила), які встановлюють порядок продажу резидентами або нерезидентами (далі – суб'єкти господарювання) непродовольчих товарів фізичним особам у розстрочку, тобто на умовах розстрочення кінцевого розрахунку, на визначений строк та під відсоток.

Згідно з пунктом 5 Правил продаж товарів у розстрочку здійснюється на підставі *договору купівлі-продажу товарів у розстрочку* (далі – договір), який укладається між суб'єктом господарювання та фізичною особою (покупцем), відповідно до якого суб'єкт господарювання зобов'язується передати обумовленій товар, а покупець провести розрахунки за товар у строки та у розмірах, передбачених договором.

Договором визначаються умови, за яких здійснюється продаж товарів у розстрочку.

Договір повинен укладатися з дотриманням вимог цивільного законодавства та цих Правил.

Пунктом 6 Правил передбачено, зокрема, що договір укладається за умови пред'явлення покупцем паспорта і довідки для придбання товарів у розстрочку.

(за формою згідно з додатком), що видається за місцем роботи (навчання), а непрацюючим пенсіонерам – органом, що призначив пенсію.

Зокрема, у формі довідки передбачено зазначення реєстраційного номера облікової картки платника податків або серія та номеру паспорта (для фізичних осіб які через свої релігійні переконання відмовляються від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків).

Водночас у Правилах відсутня окрема вимога щодо надання реєстраційного номера облікової картки платника податків.

Відповідно до пункту 10 Правил передача у розпорядження покупцеві товарів, що придбаваються у розстрочку, здійснюється за умови *внесення першого внеску (завдатку)*, розмір якого визначається договором, з урахуванням обмежень, визначених пунктом 11 цих Правил (стосовно суми розстрочки, що падається).

При цьому, відповідно до частини першої статті 694 Цивільного кодексу України (далі – Кодекс) договором купівлі-продажу може бути передбачений продаж товару в кредит з відстроченням або *з розстроченням платежів*.

Абзацом другим частини першої статті 695 Кодексу передбачено, що істотними умовами договору про продаж товару в кредит з умовою про розстрочення платежів є ціна товару, порядок, строки і розміри платежів.

Також, статтею 11 Закону України "Про захист прав споживачів" (далі – Закон про ЗНС) визначені права споживача в разі придбання ним продукції у кредит.

Зокрема, відповідно до частини третьої статті 11 Закону про ЗНС кредитордавець не має права вимагати від споживача відомостей, які не стосуються визначення його платоспроможності та не є необхідними для надання споживчого кредиту.

Персональні дані, одержані від споживача або іншої особи у зв'язку з укладенням та виконанням договору про надання споживчого кредиту, можуть використовуватися виключно для оцінки фінансового стану споживача та його спроможності виконати зобов'язання за таким договором.

Не є порушенням положень абзацу другого цієї частини повідомлення кредитордавець відомостей про споживача Бюро кредитних історій, яке займається збиранням, обробленням, зберіганням, захистом і використанням інформації відповідно до законодавства про формування і ведення кредитних історій.

Закон України "Про електронну комерцію" (далі – Закон про електронну комерцію) визначає організаційно-правові засади діяльності у сфері електронної комерції в Україні, встановлює порядок вчинення електронних правочинів із застосуванням інформаційно-телекомунікаційних систем та визначає права і обов'язки учасників відносно у сфері електронної комерції.

Відповідно до статті 3 Закону про електронну комерцію *реалізація товару дистанційним способом* – укладення електронного договору на підставі ознайомлення покупця з описом товару, наданим продавцем у порядку, визначеному цим Законом, шляхом забезпечення доступу до каталогів, проспектів, буклетів, фотографій тощо з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, телевізійним, поштовим, радіозв'язком або в інших спосіб, що виключає можливість безпосереднього ознайомлення покупця з товаром або із зразками товару під час укладення такого договору. *суб'єкт електронної комерції* – суб'єкт господарювання будь-якої організаційно-правової форми, що реалізує товари, виконує роботи, надає послуги з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем, або особа, яка придбаває, замовляє, використовує зазначені товари, роботи,

послуги шляхом вчинення електронного правочину, *інтернет-магазин* – засіб для представлення або реалізації товару, роботи чи послуги шляхом вчинення електронного правочину; електронний правочин – дія особи, спрямована на набуття, зміну або припинення цивільних прав та обов'язків, здійснена з використанням інформаційно-телекомунікаційних систем.

Статтею 8 Закону про електронну комерцію передбачено, зокрема, що права та обов'язки покупця (замовника, споживача) товарів, робіт, послуг у сфері електронної комерції визначаються законодавством України, зокрема Законом про ЗПС.

Покупець (замовник, споживач) товарів, робіт, послуг у сфері електронної комерції за обсягом своїх прав та обов'язків прирівнюється до *споживача у разі укладення договору поза торговельними або офісними приміщеннями та у разі укладення договору на відстані* відповідно до Закону про ЗПС.

Покупець (замовник, споживач) товарів, робіт, послуг у сфері електронної комерції, якій приймає (акцептує) пропозицію іншої сторони щодо укладення електронного договору, зобов'язаний повідомити про себе інформацію, необхідну для його укладення.

У разі оплати вартості товару, роботи, послуги із застосуванням платіжних інструментів така особа має право повідомити відомості, що дають змогу забезпечити проведення оплати відповідним оператором платіжних систем, який несе відповідальність за їх збереження та використання в порядку, передбаченому законодавством.

Перелік інформації, необхідної для вчинення електронного правочину, визначається законодавством України або за домовленістю сторін.

При цьому, відповідно до частини першої статті 14 Закону про електронну комерцію використання персональних даних у сфері електронної комерції може здійснюватися у разі створення суб'єктом електронної комерції умов для захисту таких даних.

Учасники відносно у сфері електронної комерції *зобов'язані забезпечити захист персональних даних*, що стали їм відомі з електронних документів (повідомлень) під час вчинення електронних правочинів, у порядку, передбаченому Законом України "Про захист персональних даних".

Звертаємо увагу, що відповідно до пунктів 8 і 11 статті 1 Закону про ЗПС договір, укладений на відстані, – договір, укладений продавцем (виконавцем) із споживачем за допомогою засобів дистанційного зв'язку, засоби дистанційного зв'язку – телекомунікаційні мережі, поштовий зв'язок, телебачення, інформаційні мережі, зокрема *Інтернет*, які можуть використовуватися для укладення договорів на відстані.

Права споживача у разі укладення договору на відстані визначено статтею 13 Закону про ЗПС.

Зокрема, частиною четвертою статті 13 Закону про ЗПС передбачено, що споживач має право розірвати укладений на відстані договір шляхом повідомлення продавця (виконавця) про це протягом чотирнадцяти днів з моменту підтвердження інформації або з моменту одержання товару чи першої поставки товару.

Якщо відповідно до абзацу другого частини третьої цієї статті підтвердження інформації не вимагається, споживач може розірвати договір протягом чотирнадцяти днів з моменту його укладення.

У разі продажу матеріальних речей їх повернення також свідчить про розірвання договору.

Згідно з частиною сьомою статті 13 Закону про ЗПС до договору, укладеного на відстані, застосовуються положення, передбачені частинами п'ятою – дев'ятою статті 12 цього Закону (права споживача в разі укладення договору поза торговельними або офісними приміщеннями).

Так, частинами п'ятою та сьомою статті 12 Закону про ЗПС, зокрема передбачено, що у разі розірвання договору, укладеного поза торговельними або офісними приміщеннями, споживач повинен повідомити продавця (виконавця) про місце, де продукція може бути повернена.

Для здійснення права на розірвання договору споживач повинен зберігати одержану продукцію у незміненому стані.

Знищення, пошкодження або псування продукції, що сталося не з вини споживача, не позбавляє споживача права на розірвання договору. Зменшення вартості продукції внаслідок відкриття упаковки, огляду чи перевірки продукції не позбавляє права споживача на розірвання договору.

При цьому, відповідно до частини першої статті 9 Закону про ЗПС споживач має право обміняти непродовольчий товар належної якості на аналогічний у продавця, в якого він був придбаний, якщо товар не задовольнив його за формою, габаритами, фасоном, кольором, розміром або з інших причин не може бути ним використаний за призначенням.

Споживач має право на обмін товару належної якості протягом чотирнадцяти днів, не рахуючи дня купівлі, якщо триваліший строк не оголошений продавцем.

Обмін товару належної якості провадиться, якщо він не використовувався і якщо збережено його товарний вигляд, споживчі властивості, пломби, ярлики, а також розрахунковий документ, виданий споживачеві разом з проданим товаром.

Слід зазначити, що Перелік товарів належної якості, що не підлягають обміну (поверненню), затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 19.03.1994 № 172 "Про реалізацію окремих положень Закону України "Про захист прав споживачів".

Звертаємо увагу, що статтею 9 Закону про ЗПС не встановлено обмеження прав споживача, передбачених цією статтею, відносно продукції, що була ним отримана шляхом укладення договору на відстані та/або поза торговельними або офісними приміщеннями.

Одночасно інформуємо, що листи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади мають інформаційний характер та не встановлюють правових норм.

З повагою

**Перший заступник Міністра економічного
розвитку і торгівлі України**

Максим НЕФЬОДОВ